

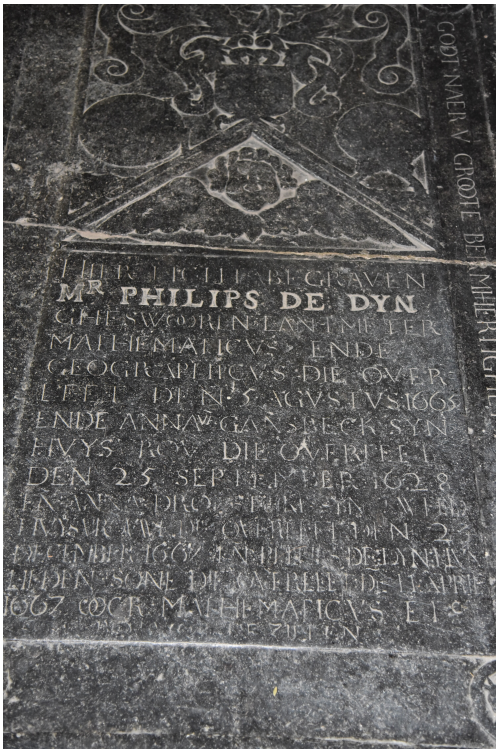
De Sint-Amanduskerk in Aspelare

Toegegeven, echt idyllisch gelegen is de Sint-Amanduskerk niet. Ze dateert uit de periode 1776–1778, toen de bestaande 15de-eeuwse kerk — die op haar beurt een ouder bedehuis verving — aanzienlijk werd vergroot. De Aspelaarse kerk wordt reeds vermeld in 1118 en vermoedelijk ligt haar oorsprong nog verder terug in de tijd. Hoe de 15de-eeuwse versie eruitzag, weten we vrij precies dankzij een beschrijving van pastoor Jan Wintmolders, die zich in 1756 bij de aartsbisschop van Mechelen beklagde over de te kleine kerk. Het duurde echter nog tot 1778 voor de kerk haar huidige uitzicht kreeg; de uitbreidingswerken bestonden voornamelijk uit het bijbouwen van twee zijbeuken.

De Sint-Amanduskerk is een driebeukige hallenkerk, d.w.z. zonder dwarsbeuk, onder één groot dak, opgetrokken in bak- en zandsteen, met de westtoren en het koor als oudste delen. Tot 1908 waren de buitenmuren en de toren witgekalkt: zo kreeg schaliedekker Bernardus Van Den Berghe in 1871 honderdvijfentwintig frank ‘voor het witten van de voorgevel der kerk en van de toren’. Het meubilair van de Aspelaarse parochiekerk dateert uit de 17de en 18de eeuw. Het beschermde Van Peteghem-orgel werd geplaatst in 1783. Boven het rechter zijaltaar hangt een schilderij van de onthoofding van Johannes de Doper.

Een minder gelukkige ingreep was het leggen van een nieuwe vloer in 1965, die – laat ons eerlijk zijn – niet echt past in het geheel. Zoals nogal wat kerken in de wijde omgeving is ook deze toegewijd aan de heilige Amandus, die Vlaanderen kerstende en er kloosters stichtte, zoals de Sint-Baafs- en Sint-Pietersabdij in Gent.

Allicht het merkwaardigste element in deze kerk is de grafsteen achteraan, met het opschrift:

'Hier licht begraven Mr Philips De Dijn, gheswooren lantmeter, mathematicus en geographicus, die overleet den 5 augustus 1665, ende Anna Van Gansbeck, syne huysvrouwe, die overleet den 25 september 1628. Ende Anna Droesbeke, syne tweede huysvrouwe, die overleet den 23 december 1667. Ende Philips De Dijn, hunne lieden sone, die overleet den 11 april 1667, ook mathematicus, etc. Bidt voor de zielen. Ontfermt U myner Godt naer groote bermhertigheyt'.

Philips De Dijn, wis- en natuurkundige, is ongetwijfeld de beroemdste Aspelarenaar uit de beperkte geschiedenis van het dorp. Hij leefde in de 17de eeuw en tekende als gezwooren landmeter prachtige kaarten van de streek – zo onder meer een plattegrond van de abdij in 1650 en een kaart van Ninove uit 1662.

De Dijn was niet gespeend van zin voor humor, een gave waarvan hij dankbaar gebruik maakte bij het schrijven van verschillende almanakken. Enkel die van 1638 is bewaard gebleven. Ze bevat vier hoofdstukken:

- Dagwijzer
- Weersvoorspellingen
- Kort verhael van de voorspoedighe ende ghewenste reyse van den Conincklijcken Prince Don Fernando Cardinael Infante van Hispanien, Gouverneur van deze Nederlandt
- Lijst der jaarmarkten in Vlaanderen en Brabant

Philips De Dijn overleed op 5 augustus 1665. Zijn zoon, Philips junior, stierf twee jaar later.